

Dissensu
Astrono-
morum.

Ejus causae
Observatio-
nes Astro-
nomicae.

Systemata
cur Hypo-
theses vo-
centur.

Orbes ficti
& Epicycli.

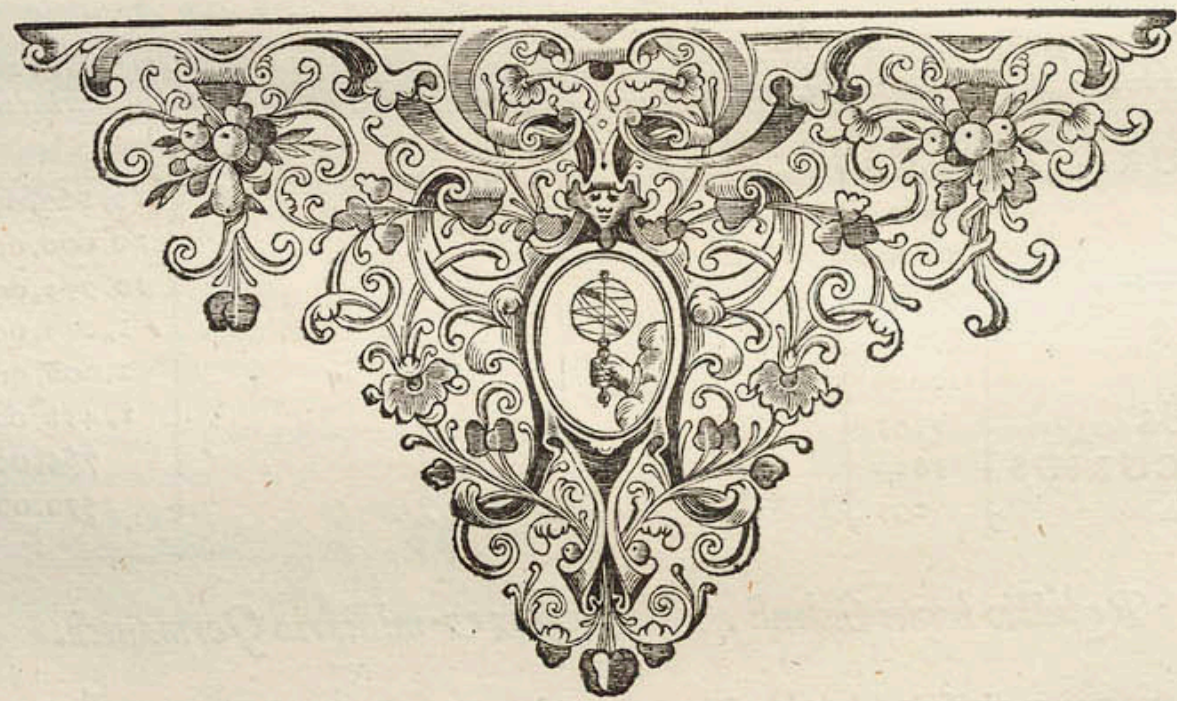
Tubus O-
pticus.

Orbium
Caelestium
altitudi-
de-
clarata
Similitudi-
ne

lentiā abuti licuisset. Quas verò exhibuimus, eas assatim satisfacturas putamus Curioso Lectori, & evidenter demonstraturas dissensum & discrepantiam Astronomorum, qui tamen in re maximā & difficillimā non multum se discrepare arbitrantur. Tanti autem dissensus praecipuae causa sunt Observationes Astronomicae variis modis institutae variis instrumentis peractae, variisque rationibus, aut potius conjecturis stabilitae, & quidem quoad corpora longissimè distita, ac non certis & firmis rationibus, sed meris hariolationibus, & conjecturis subiecta. Hinc non absque ratione Systemata illa Mundanorum Corporum ab Astronomis Hypotheses, id est, suppositiones vocantur, quandoquidem ex Observationibus suis supponunt, & conjiciunt, ac rationibus hariolantibus concludunt, cum Corporum dispositione, magnitudine, distantia, & proportionem ita comparatum esse, quemadmodum ipsis ex Observationibus suis divinare & suspicari licuit. Ex hoc fonte tot Orbes fictos cum Epicyclorum, aliorumque similium figmentorum farragine tanta olim emeruisse videmus apud Veteres, qui cum Phoenomena Caelestia nullo alio pacto ad normam & certitudinem revocare possent, ad ejusmodi figmenta confugerunt, quae experientia hodiernae, per Tubum Opticum longè illustriori factae, prorsus adversantur. Ut ut se res habeat, Astronomiae hactenus in magnā incertitudine fluctuanti, & ab inverso cognoscendi ordine proficiscenti, his ultimis temporibus haud exigua lux accessit, accensa partim incredibili industria eorum, qui rebus Astronomicis admodum delectantur, partim instrumentorum meliorum, perfectiorumque adjuvento, atque auxilio ipsius Tubi Optici, quem nostra tempora insigni commodo boni publici produxerunt, de sibi subsequuturis proculdubio pollicentia, quod de Astronomiae majori perfectione certa spes concipienda sit.

Altitudinem Orbium Caelestium à Superficie Globi Terreni quidam exponunt, pulchrā quādam similitudine deductā ab Equite, quam ex *Majolo* & aliis Astronomis, capiti sexto lib. 1. *Geographia* sua *David Christianus*, vir admodum doctus, & in *Univers. Marpur. Professor Ordinarius*, inseruit, & nos dignam judicavimus, quā hanc descriptionem concluderemus.

Si Eques singulis diebus 15. millia Germanica sursum petita ab E-
ascendendo absolveret, posset à superficie Globi Terreni
ad Globum Lunae nonnisi quinque annorum, duorum
mensium, & eo amplius spatio pervenire. Ad usque Mer-
curii Sphaeram nonnisi decem annorum, & eo amplius,
spatio perveniret. Ad usque Veneris Sphaeram nonnisi an-
norum viginti sex, & eo amplius spatio perveniret. Ad us-
que Solis Sphaeram nonnisi annorum centum sexaginta
novem, & mensium trium perveniret. Ad usque Martis
Sphaeram nonnisi annorum centum octoginta quatuor, &
mensium quinque, & eo amplius spatio perveniret. Ad us-
que Jovis Sphaeram nonnisi annorum mille, ducentorum,
nonaginta & unius, ac mensium duorum, & eo amplius
spatio perveniret. Ad usque Saturni Sphaeram nonnisi an-
norum bis mille, sexaginta quinque, & mensium undecim
spatio perveniret. Ad usque Octavam Sphaeram nonnisi
bis mille septingentorum quinquaginta annorum, ac sex
mensium, & eo amplius spatio perveniret. Ad Nonam
Sphaeram nonnisi bis mille nongentorum octuaginta duo-
rum spatio perveniret. Si daremus alicui iter facienti per
singulos dies saltem quinque millia Germanica, omne
spatium à Terrā usque ad Sphaeram Nonam vix confice-
ret novem annorum millium curriculo, & circiter. Ergo
si à condito Orbe per scalam à Nonā Sphaerā singulis ali-
quem rectā lineā coepisse versus Terram ascendere, si quin-
que tantum millia quotidie confecerit, hodie nondum
pervenisse potuit in Terram, nec perveniet etiam post ali-
quot millia annorum. Hæc ex *Majolo*, & aliis Astrono-
mis, quæ an audacia potius quam certa, ipsi viderint.
Quicquid sit, non sunt propterea vanæ praesumptionis,
aut *Chrysostomus* accusandi. Qui plura desiderat, videat *Ari-
stotelem* lib. 1. *Metecor.* cap. 4. *Ptolemaeum* *Dict.* 1. cap. 6.
Alphraganum *Differ.* 4. & 22. *Tychonem* *Brabe* lib. 1. *Pro-
gymn.* pag. 97. seq. & pag. 467. seq. *Wierckindum* de *Sphaerā
Mundi* pag. 103. seq. *Copernicum* lib. 1. *Revolut.* cap. 6. pag. 9.
cap. 11. pag. 20. lib. 2. cap. 1. pag. 63. lib. 4. cap. 19. & 20.
p. g. 289. seq. *Conimbr.* lib. 2. de *Cælo* cap. 14. quest. 2. art. 1.
& 2. pag. 406. seq. *Pencerum* de *circul. caelest.* & *motu primo*
part. 2. pag. 107. seq. *Maginum* in *Theoria Planetarum* lib. 2.
cap. 24. & alios.

CORPO-